

Inventaris Collectie Lavaleije

Universiteit Utrecht

Universiteitsbibliotheek

Onderdeel van: Collectie Geneeskunde

Lemma Digitaal Repertorium:

<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/lavaleije/>

Samengesteld door: Geert Goorhuis

Aanvullingen en eindredactie: Bart Jaski

Versie: 31-8-2022

VOORLOPIGE INVENTARIS

Theresia Sabina Carolina (Trees) Lavaleije (Nijmegen, 7-7-1906-1984), dochter van Nicolaas Johannes Lavaleije (1868-1952), studeerde in de jaren 1920-30 geneeskunde aan de Universiteit Utrecht. Ze had een kamer in de Brigittenstraat 24 (zie nr. 25 en 26). Zij was daarna een halve eeuw arts in Arnhem, onder de naam (Van) Enter-Lavaleije, met een praktijk aan de Apeldoornseweg 31. In oktober 2020 schonk haar neef Cuno Lavaleije haar collectie aan de Universiteitsbibliotheek. Haar 44 cahiers collegedictaten beslaan in ieder geval de periode oktober 1926 – november 1931. Er bevinden zich ook 5 boeken in haar collectie.

Alle dictaten zijn door Trees Lavaleije zelf geschreven, op nr. 28 na, en alle zijn geschreven in cahiers. In sommige gevallen schreef ze niet alleen vanaf het begin in een cahier, maar ook vanaf het einde terug. Ze schreef zowel met inkt als potlood. Verschillende cahiers bevatten meerdere tekeningen met kleur, en enkele bestaan overwegend uit tekeningen.

De data die worden gegeven zijn ontleend aan de aantekeningen van Lavaleije, die vaak de datum van elk college noteerde en vaak ook aan het begin of bij elk nieuw college de docent (soms verkeerd gespeld). De begin- en einddatum zijn de eerste en laatste die in een cahier genoemd worden, niet noodzakelijkerwijs het allereerste en allerlaatste college dat ze volgde. Sommige cahiers zijn duidelijk gestructureerd, andere zijn minder overzichtelijk, kunnen losse bladen bevatten, of bestaan alleen uit losse bladen. Tezamen geven de cahiers een goed beeld van het medisch onderwijs in Utrecht in de jaren 1926-1931.

De in de collegedictaten geïdentificeerde docenten zijn:

Herman Maximilien de Burlet (1883-1957) = 16

Ulbe Gerrit Bijlsma (1892-1977) = 17, 18

Leendert Bouman (1869-1936) = 13, 22

A. Brester (1900-na 1974) = 24

Albert Abraham Hijmans van den Bergh (1869-1943) = 8, 9, 10, 13

Willem Jacob Gerber (1889-1970) = 4

Marie Anne / Marianne van Herwerden (1874-1934) = 21, 27

Gottwalt Christian Hirsch (1887-1972) = 27, vgl. 26

Rodolph de Josselin de Jong (1868-1958) = 2

Adrianus Paulus Huibertus Antonie de Kleyn (1883-1949) = 5

Theodoor Marius van Leeuwen (1876-1952) = 1, 5

Justus Antoni Wilhelm van Loon (1876-1940) = 1

Adriaan Karel Marie Noyons (1878-1941) = 19

Franciscus Hubertus Quix (1874-1946) = 15

Marius Johan Roessingh (1890-1955) = 11, 17

S. L. Schouten, docent microbiologie, ca. 1915-1947 = 12

Klaas de Snoo (1877-1949) = 4, 5, 9, 17, 18

Westermann = 9, vgl. 5: onbekend

Ludwig Karl Wolff (1879-1938) = 9, 10

De nummers verwijzen naar de nummers van de collegedictaten.

VOORLOPIGE INVENTARIS

- 1) Algemene dermatologie door: Van Loon. Voorin: Pigmentatie, 17-1-1930 – 21-3-1930. Achterin: college door: Van Leeuwen, begint op 19-2-[1930?].
- 2) Algemeene pathologie II-V door: Josseling de Jong, 4 x. II: 10-12-1927 – 28-4-1928[8]; III: 17-10-1928 – 23-1-1929; IV: 26-1-1929 – 23-3-1929; V: 17-4-1929 – 22-5-1929.
- 3) Cahier met anatomische tekeningen; achterin een tekst over Transplantatie, 3-6-1927.
- 4) Chirurgie, 31-10-1929 – 29-1-1930, begint met: ziekte van het urogenitaalsysteem (fol. [1]-[7]). 20 okt: Gynaecologie door: De Snoo (fol. [8]). Achterin een stencil 'Algemeene vorm der ziektegeschiedenis' en 2 losse bladen.
Voorin 24 losse bladen: college over diagnostiek aan de hand van patiënten door: Gerber, 31-1-1930 – 31-5-1931.
- 5) Dermatologie door: Van Leeuwen, 23-10-1929 – 14-5-1930. 11 losse bladen: Diagnostiek door: Van Leeuwen, 29-10-1930 – 28-4-1931. 2 losse bladen Phantoom, 28-10-1930 – 9-12-1930 (zie ook nr. 9); 1 los blad De Kleyn, 22-11-1930; 1 los blad De Snoo, 3-3-1931.
- 6) Genetica, 26-10-1926 – 14-3-1928. Alleen de eerste 8 bladen zijn beschreven; met tekeningen.
- 7) A: Histologie, met tekeningen, 28-10-1927 – 23-5-1928; B: Practicum Histologie, met tekeningen, 21-10-1927 – 18-5-1928.
- 8) A: Hygiëne (titel overschreven), op kaft 1930, maar binnenin de datum 2-10-1931 met de kop Recepten, genummerd tot 89 en daarna aanvullingen; middenin de datum 1-11-1931. B: Hygiëne II door: Hijmans (van den Bergh), 11-3-1930 – 20-5-1930. Alleen de eerste 5 bladen zijn beschreven. Met los ingevoegd: stencil 'Percentage aan arginine, histidine en lysine van eiwitten', s.d.
- 9) Cahier met verschillende aantekeningen. 2 p. over tumor door: De Snoo, 20-1-1931. 3 p. over myositis ossificans door: Hijmans v. d. Berg, 20-1-1931. 3 p. Voeding door: Wolff, 21-1-1931. 1 p. Phantoom door: Westermann, alleen kopje, 20-1-[1931] (zie ook nr. 5). Rest onbeschreven. Los katern Infectieziekten, 5 p., op p. 5 staat bij kopje Dermatologie de datum 14-10-1930.
- 10) Interne (geneeskunde) door: Hijmans van den Berg, 4x, 1929-1931. A: zonder titel door: Hijmans v. d. Bergh, 22-10-1929 – 28-2-1930, met 2 losse bladen, gedateerd 12-2 en 12-3-1931. B: Interne II door: Hijmans v. d. Berg, 20-2-1930 – 22-5-1930; 2 losse bladen Algemeene methoden organische scheikunde. C: zonder titel door Hijmans (van den Bergh), 1-5-1930 – 8-5-1930 (gedeelte dat mist in het vorige schrift). D: op kaft: Wolff, maar losse bladen met college door: Hijmans (van den Bergh) / H. v. d. B., 21-10-1930 – 21-5-1931; ordening onzeker. In alle 4 cahiers staan vooral beschrijvingen van patiënten en hun aandoening en behandeling.
- 11) A: Percussie door: Roessingh, 23-10-1929 – 19-2-1930, met krantenartikel over diphtherie, 8-3-1930. B: Roessingh II, 26-2-1930 – 8-5-1930, over o.a. Pols, Bloeddruk, Buikonderzoek. Alleen de eerste 10 bladen zijn beschreven.
- 12) Microbiologie door: Schouten, 12-10 – 22-3.
- 13) Neurologie door: Bouwman (Bouman), 23-10-1929 – 2-4-1930, met losse bladen erin, o.a. Hijmans, 3-3-1930.
- 14) Oogheelkunde, 21-10-1929 – 2-2-1930. Alleen de eerste 10 bladen zijn beschreven.
- 15) Oorheelkunde door: Quix, 30-10-1929 – 21-4-1930.
- 16) Osteologie door: De Burlet, 10-11-1926 – 18-5-1927, met tekeningen.

- 17) Pharmacologie, 3x, 1927-1931. A: 31-10-1927 – 22-3-1928. B: 28-3-1928 – 28-1929, met achterin 4 p. 28-4-1928. Bijgevoegd: los dubbelblad, wellicht van een ander college, 22 en 24-1-1929. C: college door: Bijlsma (op kaft); De Snoo (p. 1) 20-10-1929 – 8-5-1930.
- 18) Cahieromslag met 9 losse bladen, door: Bijlsma, 19-2-1931 – 7-5-1931.
- 19) Physiologie V door: Noyons, 13-4-1929 – 30-5-1930. Achterin 3 p. 23-4 en 4-5-[1930?].
- 20) Physiologische chemie I-VI + Practicum, 7x, 1927-1929. I: 20-10-1927 – 8-12-1927. II: 16-12-1927 – 9-3-1928. III: 15-3-1928 – 6-11-1928. IV: 7-11-1928 – 22-1-1929. V: 29-1-1929 – 12-3-1929, met bijgevoegd: *Verzameling recepten ten gebruike bij het onderwijs in de receptuur voor a.s. semi-artsen*, z.d., 22 p., met enkele aantekeningen van Trees Lavaleije; 1 los blad met zes vragen; 1 los blad met antwoorden van Thea Hofland, 15-12-1943; 2 losse bladen met antwoorden van Ans Betz, z.d. VI: 13-3-1929 – 14-5-1929. Practicum: 21-1-1929 – 22-3-1929.
- 21) Cahiers over cytologie door: Van Herwerden, 2x, 1927 (zie ook nr. 27). A: Practicum, 28-1-1927 – 22-5-1927, met tekeningen. B: zonder titel, 'Zaterdag van 2-5', 28-1-[1927?], met tekeningen. Alleen de eerste 10 bladen zijn beschreven. 1 los blad toegevoegd.
- 22) Psychiatrie, 23-10-1929 – 21-5-1930; met bijgevoegd 16 losse bladen Psychiatrie door: Bouwman (Bouman), 21-1-1931 – 22-5-1931. 1 los blad Infectiepsychosen. 1 los blad 31-1-1930, Patientie: apoplexie.
- 23) Röntgentherapie, 2-2. Alleen het eerste blad is beschreven.
- 24) Therapie door: Brester, 13 losse bladen, 20-10-1930 – 18-5-1931.
- 25) Urine practicum, 15-10 – 6-11.
- 26) Zoölogie: Vergelijkende anatomie, 20-10-[1926] – 8-12-[1926], met tekeningen.
- 27) Zoölogie door: Hirsch, 2x, 1927. A: cahier met voorin tekeningen m.b.t. het college van Hirsch; achterin tekeningen van het college Cytologie van Van Herwerden, 27 en 30-5-1927, zie nr. 21. B: Zoölogie III, 11-3-1927 – 2-6-1927, met tekeningen.
- 28) Blauw cahier met medische termen en uitleg, en met 4 losse bladen, alles niet in het handschrift van Trees Lavalije. Wellicht begin 20ste eeuw.

Boektitels:

- 1) "Leidraad bij het onderwijs in de scheikunde" door: N.J.A. Taverne, derde deel: "Organische scheikunde", 2de druk, Zwolle, 1921 (met kaft en aantekeningen).
- 2) "Algemene gezondheidsleer" door: B. Wartena en P. Muntendam [1941] : "II: Maatschappelijke gezondheidszorg", door: P. Muntendam, Groningen, s.d. (stempel op kaft: "presentemplaar van den uitgever").
- 3 "De polyphenoloxydase; voorkomen en localisatie in de grandry-lichaampjes ...". door: F. Pauw, proefschrift, Utrecht, 1935 (met los daarin: uitnodiging voor de receptie na afloop).
- 4 "De bestrijding der aangeboren syphilis" door: C. Goedhart, overgedrukt uit: "Mededeelingen van den Gezondheidsraad", October 1941, nr. 10, Den Haag (met daarin een begeleidend schrijven aan de Geneeskundigen van Nederland van de Geneeskundige hoofdinspectie in het kader van de geslachtsziektenbestrijding).
- 5 "Het neuroröntgenologisch onderzoek" door: B.G. Ziedses des Plantes, Utrecht, 1936 (Openbare les gehouden aan de Rijks-Universiteit te Utrecht op 3 november 1936).